

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920010196
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5920010196.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, na neverejnom zasadnutí konanom 7. septembra 2021 prejednal odvolanie podané prokurátorom proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, č.k. 1T/38/2020-364 zo dňa 28.4.2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Ružomberok, č.k. 1T/38/2020-364 zo dňa 28.4.2021.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, č.k. 1T/38/2020-364 zo dňa 28.4.2021 bol obžalovaný G. J. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., s použitím § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

hoci je ako biologický otec povinný plniť vyživovaciu povinnosť na svojho maloletého syna G. J. ml., nar. XX.XX.XXXX, čo mu vyplýva z ustanovenia § 62 Zákona o rodine aj z rozsudku Okresného súdu Ružomberok číslo konania 5C/257/2007-23 zo 6.12.2007, podľa ktorého bol povinný platiť výživné vo výške 702,- Slovenských korún (23,30 eur) mesačne počnúc od 7.1.2008, kedy tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého P. J., nar. XX.X.XXXX, trvalé bydlisko v O., G. Y. XXXX/X, pričom obvinenému bola v ďalšom období od 1.7.2008 až do 12.5.2015 výška vyživovacej povinnosti pre účely trestného konania posudzovaná ako minimálne výživné formou predbežnej otázky podľa § 7 odsek 1 Trestného zákona na základe ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a Zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, a to v období od 1.7.2008 do 30.6.2009 vo výške 24,50 eur, od 1.7.2009 do 30.6.2010 vo výške 25,36 eur, od 1.7.2010 do 30.6.2011 vo výške 25,38 eur, od 1.7.2011 do 30.6.2012 vo výške 26,- eur, od 1.7.2012 do 30.6.2013 vo výške 26,65 eur a od 1.7.2013 do 12.5.2015 vo výške 27,13 eur, následne bol počnúc od 13.5.2015, kedy nadobudol právoplatnosť ďalší rozsudok Okresného súdu Ružomberok číslo konania 7P/66/2014-67 z 28.4.2015 povinný platiť na maloletého G. J. zvýšené výživné v sume 85,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého P. J., túto vyživovaciu povinnosť si v období od 7.1.2008 až doteraz, t.j. 25.9.2020 v Ružomberku, vo Veľkej Británii a všade tam, kde sa v uvedenom období zdržiaval, úmyselne riadne a pravidelne neplnil a za celé toto obdobie zaplatil v roku 2008 len v novembri sumu 139,81 eur (4 212,- Slovenských korún) a v decembri dvakrát po 23,30 eur (702,- Slovenských korún), v roku 2009 zaplatil vo februári a v marci sumu 23,30 eur, v apríli sumu 35,- eur, v júni sumu 23,30 eur, v auguste dvakrát po 23,30 eur, v mesiacoch október až december po 23,30

eur, v roku 2010 zaplatil v mesiacoch január až apríl, jún až september a november až december po 23,30 eur, v roku 2011 zaplatil v marci sumu 23,30 eur, v apríli sumu 69,90 eur, v júli sumu 23,30 eur a v septembri sumu 69,90 eur, v roku 2012 zaplatil v marci sumu 23,30 eur, v roku 2013 nezaplatil žiadne výživné, v roku 2014 zaplatil v apríli sumu 75,- eur a v novembri sumu 81,39 eur, v roku 2015 zaplatil v júni sumu 81,45 eur a v auguste sumu 81,69 eur, v roku 2016 zaplatil v septembri sumu 82,- eur, v rokoch 2017 a 2018 nezaplatil žiadne výživné, v roku 2019 zaplatil vo februári sumu 82,- eur a v auguste sumu 109,20 eur a v roku 2020 v máji zaplatil sumu 110,- eur, okrem toho doteraz nezaplatil žiadne výživné, pričom na výživu maloletého ani inou formou ničím neprispel, čím spôsobil na výživnom celkový dlh vo výške 6 243,10 eur k rukám matky P. J., pričom obvinený si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči synovi G. J. ml., kým žil v Slovenskej republike, nevyvíjal dostatočné úsilie na to, aby si našiel zamestnanie s takým príjmom, aby mohol riadne a pravidelne uhrádzať výživné aspoň v minimálnej výške, v období od 25.9.2007 do 16.1.2008 vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody v ÚVTOS pre mladistvých v Martine, kde nenahlásil vyživovaciu povinnosť na svojho syna G., počas ďalšieho výkonu trestu v tomto ústave od 19.6.2008 do 5.2.2009 síce nahlásil túto vyživovaciu povinnosť a bol zaradený do práce, ale zrážky výživného mu neboli vykonávané, v Slovenskej republike bol naposledy zamestnaný od 28.5.2009 do 13.7.2009 v spoločnosti PAMAX plus, s.r.o., Nemocničná 1945/27, Dolný Kubín, IČO: 36408077, kde dosiahol nezistený príjem, naposledy bol dňa 25.2.2008 vyradený z evidencie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok pre nespoluprácu, minimálne od roku 2010 sa nezdržuje na území Slovenskej republiky, kde sa vedie voči nemu viacero exekučných konaní, aj o vymoženie výživného, ale žije vo Veľkej Británii, kde má príjem postačujúci na platenie výživného, o svojho syna sa nezaujíma,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 28.4.2021 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravných prostriedkoch prokurátor uviedol, že si ponecháva lehotu. Obhajca obžalovaného prehlásil, že sa vzdáva práva podať odvolanie.

Dňa 3.5.2021 okresnému súdu bolo doručené odvolanie prokurátora podané v neprospech obžalovaného s tým, že odvolanie odôvodní po doručení písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku.

Dňa 17.6.2021 okresnému súdu bolo doručené odôvodnenie odvolania prokurátora, v ktorom uvádza odvolateľ nasledovné odvolacie argumenty:

„Mám za to, že dôkazy vykonané na doterajších hlavných pojednávaniach dostatočne preukazovali tú skutočnosť, že skutok, ktorý bol predmetom obžaloby, sa stal, dopustil sa ho obž. G. J. a jeho zavineným konaním minimálne vo forme vedomej nedbanlivosti v zmysle § 16 písm. a) Trestného zákona boli naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty žalovaného prečinu. Pri tomto konštatovaní vychádzam z toho, že riadne a pravidelné neplnenie vyživovacej povinnosti obžalovaného voči mal. G. J. ml. bolo nepochybne preukázané minimálne svedeckou výpoveďou matky P. J., ktorá bola v konaní pred súdom naposledy vypočutá dňa 25.9.2020 a aj na základe tejto výpovede prvostupňový súd pôvodným rozsudkom sp.zn. 1T/38/2020-313 z uvedeného dňa uznal obž. G. J. vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Trestného zákona. Obžalovaný o tejto svojej vyživovacej povinnosti určite vedel, o čom svedčia okrem samotného faktu jeho predvolania na výsluch a doručenia rozhodnutí vyšetrovateľa PZ Políciou grófstva Surrey v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Veľká Británia“ v rámci vybavovania žiadosti tunajšej prokuratúry o právnu pomoc, resp. EVP, a viacerých ďalších dôkazov aj ním vykonané čiastkové úhrady výživného k rukám matky od novembra 2008 do augusta 2019, resp. platba výživného z mája 2020 v sume 110,- eur prostredníctvom jeho brata I. J.. Vzhľadom na neprítomnosť svedkyne - poškodenej P. J. na hlavnom pojednávaní dňa 28.4.2021 som v záverečnej reči navrhol ohraničiť obdobie nedbanlivosťou zavineného neplatenia výživného od 7.1.2008 do 25.9.2020, t.j. do jej predchádzajúceho výsluchu. Súd napokon mohol aj sám poškodenú predvolať na hlavné pojednávanie a ku skutku, prípadným ďalším platbám výživného aj k aktuálnej výške dlžného výživného ju opätovne vypočítať, ak mal o spáchaní žalovaného skutku pochybnosti. To však neurobil, ale obžalovaného napriek tomu spod obžaloby oslobodil.

Pokiaľ ide o prvostupňovým súdom vytýkanú absenciu dôkazov o osobných a majetkových pomeroch obžalovaného, je všeobecne známa skutočnosť, ktorá si nevyžaduje ďalšie dokazovanie, že ekonomika

a systém sociálneho zabezpečenia vo Veľkej Británii sú na takej úrovni, že zárobkové možnosti aj nekvalifikovaných zamestnancov v pracovnom pomere, ale i nezamestnaných osôb žijúcich z podpory v nezamestnanosti, resp. zo sociálnych dávok, cudzích štátnych príslušníkov nevynímajúc, umožňovali im v porovnaní s pomermi v Slovenskej republike dosahovať nadštandardné príjmy, o čom svedčil aj veľký počet ekonomických migrantov, smerujúcich do Veľkej Británie najmä pred jej vystúpením z Európskej únie. Vychádzajúc z tohto konštatovania a s poukázaním aj na dodatočne zistenú výšku minimálnej mzdy, ktorú obž. G. J. ako nekvalifikovaná pracovná sila mohol vo Veľkej Británii dosiahnuť v ním uvádzanej pracovnej pozícii, bolo určite v jeho možnostiach platiť aspoň minimálne výživné v príslušných sumách od 26,- eur do 27,13 eur mesačne a neskôr od 13.5.2015 aj zvýšené výživné v sume 85,- eur mesačne. V konkrétnej trestnej veci teda bolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obž. G. J. stíhaný, t.j. že ako biologický otec vedomý si svojej vyživovacej povinnosti voči nemu, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 62 Zákona o rodine aj z rozsudku Okresného súdu Ružomberok číslo konania 5C/257/2007-23 zo 6.12.2007, si túto minimálne z nedbanlivosti riadne a pravidelne neplnil, a to v období od 7.1.2008 minimálne do 25.9.2020.

Za tohto stavu mal prvostupňový súd pri správnom vyhodnotení vykonaného dokazovania jednotlivo aj v ich vzájomnej súvislosti v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku rozhodnúť o uznaní viny obžalovaného z uvedeného prečinu a uložení trestu. V ostatnom od-kazujem na obsah mojej záverečnej reči, prednesenej na hlavnom pojednávaní dňa 28.4.2021.

Podľa môjho názoru prvostupňový súd pochybil aj v otázke použitého zákonného ustanovenia, podľa ktorého oslobodil obž. G. J. spod obžaloby. Súd totiž rozhodol podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, pretože podľa jeho názoru nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa písm. a) sa podľa platnej judikatúry uplatní vtedy, ak na základe výsledkov dokazovania, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní, súd nemôže urobiť jednoznačný záver, že sa vôbec stal skutok, ktorý je uvedený v obžalobe. Zavinenie ako subjektívna stránka trestného činu je jednou zo štyroch obligatórnych znakov skutkovej podstaty každého trestného činu, uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. Ak ktorýkoľvek z týchto zákonných znakov chýba alebo nie je preukázaný, nemôže ísť o trestný čin. V konkrétnej trestnej veci však bolo nepochybne preukázané minimálne svedeckou výpoveďou matky P. J., že sa stal skutok, pre ktorý bol obž. G. J. stíhaný, t.j. že ako biologický otec mal. G. J. ml., vedomý si svojej vyživovacej povinnosti voči nemu, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 62 Zákona o rodine aj z rozsudku Okresného súdu Ružomberok číslo konania 5C/257/2007-23 zo 6.12.2007, si túto vyživovaciu povinnosť riadne a pravidelne neplnil rukám jeho matky, a to v období od 7.1.2008 minimálne do 25.9.2020, kedy bola matka v konaní pred súdom naposledy vypočutá. Ak už súd dospel k záveru, že nebolo preukázané zavinenie obžalovaného na spáchaní prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Trestného zákona, mal rozhodnúť o jeho oslobodení spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa písm. b) sa uplatní, ak sa skutkový dej uvedený v obžalobe síce stal, avšak nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo nie je trestným činom. Nenaplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu môže spočívať v tom, že chýbajú objektívne alebo subjektívne znaky.

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhujem, aby Krajský súd v Žiline podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 1T/38/2020-364 z 28.4.2021 a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku predmetnú vec vrátil prvostupňovému súdu na nové pojednanie a rozhodnutie.“

Dňa 24.6.2021 okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie obžalovaného prostredníctvom obhajcu k odvolaniu prokurátora, v ktorom uviedol nasledovné:

„Listiny, ktoré predložil prokurátor na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28.4.2021, nijako nezmenili dôkaznú situáciu. Úvahy prokurátora o tom, aký by mohol byť plat obžalovaného vo Veľkej Británii, ak by bol zamestnaný, nie sú skutkovým zistením.

Pokiaľ prokurátor tvrdí, že ekonomika a systém sociálneho zabezpečenia vo Veľkej Británii je na takej úrovni, že zárobkové možnosti aj nekvalifikovaných zamestnaných a aj nezamestnaných osôb žijúcich z podpory by im umožňovala platiť aspoň minimálne výživné, čo má byť podľa prokurátora všeobecne známou skutočnosťou, ktorá nevyžaduje ďalšie dokazovanie, tak treba uviesť, že toto tvrdenie notoriou nie je. Aj keď v trestnom konaní nie je notorieta osobitne upravená, používa sa, ovšem toto notoriou určite nie je. Zárobkové možnosti a sociálne pomery nemôžu byť notoriou, keď tieto sú výsledkom veličín, ktorých hodnota sa mení, teda výsledkom premenných, teda trhu, fiškálnych možností štátu a množstvu ďalších okolností. To ovšem nie je rozhodujúce. V trestnom konaní treba dokazovať najmä

skutočnosti uvedené v ust. § 119 ods. 1 Trestného poriadku, vrátane skutočností dokazujúcich zavinenie páchatel'a. Teda konkrétne aké boli v rozhodnom období príjmy obžalovaného, bez ohľadu na ich druh a pôvod, a ak príjmy nemal, čo bolo toho dôvodom. Žiadny takýto dôkaz vykonaný nebol.

Námietka prokurátora, že súd pochybil v otázke použitého oslobodzovacieho dôvodu, sa môže javiť dôvodná a má aj čiastočne logickú argumentáciu. Obhajoba má ale za to, že súd tým, že nepoužil dôvod uvedený v ust. § 285 písm. b) TP, ale použil dôvod uvedený v ust. § 285 písm. a) TP postupoval správne. Vysvetlím prečo.

Oslobodzovacie dôvody uvedené v ust. § 285 písm. a), b) a c) TP sa vzájomne vylučujú, teda si neprípustne konkurujú. Znamená to, že ak je dôvod na oslobodenie podľa písm. a), vylučuje to dôvody uvedené pod písm. b) a c).

Pokiaľ nie je o nejakej medzi stranami spornej skutkovej okolnosti významnej z hľadiska naplnenia zákonných znakov trestného činu vykonaný žiadny dôkaz, ostáva táto naďalej sporná a teda nedokázaná. Konkrétne to v prípade obžalovaného znamená, že neexistuje žiadne skutkové zistenie, ktoré by umožňovalo záver, že neplatenie výživného má povahu ním zavineného konania.

Aby mohol byť čin človeka trestným činom, musí byť pokrytý zavinením.

Podľa ust. § 2 ods. 19 Trestného poriadku môže súd pri rozhodnutí na hlavnom pojednávaní prihliadnúť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané.

Z uvedeného plynie, že súd by mohol obžalovaného oslobodiť spod obžaloby podľa ust. § 285 písm. b) TP vtedy, ak by na základe vykonaného dokazovania mohol urobiť záver, že obžalovaný neplatenie výživného nezavinil, teda jeho konanie (opomenutie) nie je trestným činom. To ale súd nemôže, lebo o zavinení obžalovaného na priebehu skutkového deja nebol vykonaný žiadny dôkaz.

Nebolo dokázané, že obžalovaný neplatenie výživného zavinil, ale nebolo dokázané ani to, že obžalovaný neplatenie výživného nezavinil. Nebolo dokázané, že sa jednalo o trestný čin, ale nebolo dokázané ani to, že sa o trestný čin nejednalo.

Skutkom sú všetky prejavy vôle páchatel'a, ktoré majú odraz v materiálnom svete, sú významné z pohľadu trestného práva a sú pokryté zavinením páchatel'a.

Pokiaľ teda nie je dokázané zavinenie páchatel'a, nie je ani dokázané, či skutok sa stal alebo nestal. Neostávalo preto súdu nič iné, len použiť oslobodzovací dôvod podľa ust. § 285 písm. a) Trestného poriadku.

Takto to vidí obhajoba. Navrhujem preto odvolanie prokurátora podľa ust. § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuť.“

Z hľadiska procesného odvolací súd postupoval podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por., pretože napadnutý rozsudok trpí vadami, ktoré nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por. zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie prokurátora je odvolaním podaným oprávnenou osobou v zmysle § 307 ods. 1 písm. a) Tr. por. a odvolanie prokurátora bolo podané v neprospech obžalovaného a obsah odvolania prokurátora spĺňa náležitosti stanovenej § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Krajský súd zároveň zistil, že nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 ods. 1 Tr. por. Odvolanie prokurátora považuje krajský súd za dôvodné a v plnom rozsahu a bez výhrad sa stotožňuje s odvolacími argumentmi prokurátora.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Trestný poriadok teda ustanovuje, že primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Orgány činné v trestnom konaní a súd teda hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle z ich strany, ale musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom.

Hodnotenie dôkazov súdom sa musí premietnuť aj do odôvodnenia rozsudku, pričom podľa § 168 ods. 1 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa tiež právo strán konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Je korelátom práva strán konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na ne dostali primeranú odpoveď. Nutnosť odôvodniť súdne rozhodnutie je daná rovnako vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný, ale že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou. Je rovnako predpokladom toho, aby strany konania mohli účinne uplatňovať opravné prostriedky, ktoré majú k dispozícii.

Odvolací súd primárne konštatuje, že skutkové zistenia, na ktorých súd prvého stupňa založil svoj oslobodzujúci rozsudok, nie sú logicky odôvodnené a zároveň sa odvolací súd ani nemôže stotožniť s úvahami právneho charakteru, na ktorých súd prvého stupňa založil svoj oslobodzujúci rozsudok.

V danom prípade bola na obžalovaného podaná obžaloba a napadnutým rozsudkom bol podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák.

Objektom trestného činu zanedbania povinnej výživy je nárok na výživu, ktorý vyplýva zo Zákona o rodine. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní páchatel'a, ktorý najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať iného alebo zaopatrovávať iného (§ 207 ods. 1 Tr. zák.) alebo v konaní páchatel'a, ktorý sa najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej vyživovacej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného (§ 207 ods. 2 Tr. zák.). Zo subjektívnej stránky zavinenie vyjadrené vo forme „čo aj z nedbanlivosti“ (ods. 1) pripúšťa zavinenie nielen úmyselné, ale aj z nedbanlivosti. Zo subjektívnej stránky sa v odseku 2 vyžaduje úmyselné zavinenie.

Okresný súd svoj oslobodzujúci rozsudok odôvodnil v podstate tak, že vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že skutok, ktorý bol predmetom obžaloby, sa stal. Podľa názoru prvostupňového súdu orgány činné v trestnom nezabezpečili presvedčivé dôkazy o vine obžalovaného.

Je nutné konštatovať, že okresný súd nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení, sp.zn. 1To/96/2020 zo dňa 8.12.2020. V tomto uznesení krajský súd nekonštatoval, že s poukazom na dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní nie je možné spoľahlivo a bez akýchkoľvek vážnejších pochybností konštatovať zavinené neplnenie vyživovacej povinnosti obžalovaným v celom predmetnom období. Krajský súd vyslovil záver, že čiastočne bola vina obžalovanému preukázaná, ale len v niektorých časových úsekoch, bližšie špecifikovaných v predmetnom uznesení. Okresný súd v napadnutom rozsudku paušálne uviedol, že počas celého stíhaného obdobia neboli zabezpečené také dôkazy, ktoré by usvedčovali obžalovaného zo spáchania skutku. Takýto záver okresného súdu však nie je správny. Krajský súd sa už podrobne v predchádzajúcom zrušovacom uznesení zaoberal jednotlivými časovými obdobiami a len pri niektorých vyslovil pochybnosti o absencii usvedčujúcich dôkazov voči obžalovanému. Krajský súd súhlasí s názorom okresného súdu, že prokurátor súdu

čiasťočne nepredložil doklady týkajúce sa možných príjmov obžalovaného v stíhanom období, najmä po roku 2010. Takéto doklady však boli predložené vo vzťahu k niektorým časovým obdobiam pred rokom 2010, podrobne uvedeným v predchádzajúcom uznesení krajského súdu, čo obžalovaného vo vzťahu k týmto obdobiam pred rokom 2010 nezbuvaie trestnej zodpovednosti. V ďalšom konaní bude potrebné postupovať v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným v tomto uznesení.

Po vyhlásení napadnutého rozsudku svedkyňa - poškodená P. J. pred okresným súdom uviedla, že obžalovaný jej čiastočne dlžné výživné už zaplatil. V ďalšom konaní bude potrebné vypočítať svedkyňu - poškodenú k týmto tvrdeniam a vysporiadať sa s nimi v kontexte ostatných dôkazov. Taktiež bude vhodné poučiť obžalovaného o inštitúte účinnej ľútosti vo vzťahu k zvyšnej dlžnej sume výživného.

Pokiaľ ide o ohraničenie stíhaného skutku, krajský súd pripomína zásadu zákazu zmeny k horšiemu, vzhľadom k tomu, že voči prvému (odsudzujúcemu) rozsudku podal odvolanie len obžalovaný.

Krajský súd v konečnom dôsledku konštatuje, že záver okresného súdu, podľa ktorého nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný, nezodpovedá skutkovým okolnostiam prípadu, tak ako vyplývajú z dôkazov vykonaných procesne relevantným spôsobom v prípravnom konaní, ako i v konaní pred súdom. Všetky dôkazy, ktoré boli v konaní pred okresným súdom vykonané procesne relevantným spôsobom, svedčia o tom, že žalovaný skutok sa stal a tento skutok je trestným činom. Zo spáchania skutku je obžalovaný usvedčovaný najmä výpoveďou svedkyne - poškodenej spolu s ďalšími listinnými dôkazmi.

Krajský súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa napadnutý odvolaním prokurátora trpí vadami, ktoré zákonodarca predpokladá v ustanovení § 321 ods. 1 písm. b), c), d) Tr. por., a preto krajskému súdu neostávalo nič iné, len rozsudok zrušiť a vrátiť mu vec na nové prejednanie a rozhodnutie postupom podľa § 322 ods. 1 Tr. por.

Úlohou súdu prvého stupňa bude ustáliť skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, pretože len takto ustálený skutkový stav môže byť podkladom pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie súdu. Inak bude povinnosťou súdu prehodnotiť dôkazy, ktoré boli doteraz v konaní pred súdom prvého stupňa procesne relevantným spôsobom vykonané, a ďalšie rozhodnutie odôvodní súd prvého stupňa tak, aby jeho dôvody boli konzistentné s výrokom, a teda, aby neboli arbitrárne, ale preskúmateľné. Odvolanie prokurátora krajský súd vyhodnotil ako dôvodné, keď zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Právnym názorom treba rozumieť názor odvolacieho súdu vyslovený v otázke procesného aj hmotného práva.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.